Dosarul nr. 4r-646/25 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23004015-02-4r-20022025 Judecător: Radu GRECU

**D E C I Z I E**
**În numele Legii**

**20 mai 2025** **mun. Chișinău**

**COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU**
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Ion BULHAC
Judecătorii: Svetlana VÎȘCU și Marcel POPESCU

A examinat în ordine de recurs, fără prezența participanților la proces, recursul persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, CODREANU Serafima, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 iunie 2023, în cauza contravențională în baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 21 octombrie 2021 în privința cet. CODREANU Serafima, în baza art. 170 alin. (1) Cod contravențional.

***Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:***
*în procedura instanței de fond: 09.01.2023-21.06.2023;*
*în procedura instanței de recurs : 20.02.2025-20.05.2025;*
***Procedura de citare legală a fost efectuată.***

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru-

**C O N S T A T Ă:**

**1.** La 21 octombrie 2021 agentul constatator, din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”, MEDVENCO Veaceslav a întocmit în privința cet. CODREANU Serafima *****procesul-verbal cu privire la contravenție nr.125/21sp în baza art. 170 alin. (1) Cod contravențional pentru săvârșirea faptei contravenționale prin deversarea apelor uzate prin racord care este conectat neautorizat la sistemul de canalizare, în mun. Chișinău, or. Durlești, *****.

Prin decizia Comisiei Administrative a Preturii sect. Râșcani, mun. Chișinău nr. 19/400 din 21 octombrie 2021, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional CODREANU Serafima *****a fost sancționată cu amendă în mărime de 1 500 lei, pentru faptul conectării neautorizate la sistemul de canalizare.

**2.** La 03 ianuarie 2023, petiționara CODREANU Serafima *****a depus prin intermediul cancelariei Comisiei Administrative a Preturii sect. Râșcani, mun. Chișinău, contestație împotriva deciziei nr. 19/400 din 21 octombrie 2021 a Comisiei Administrative a Preturii sect. Râșcani, solicitând anularea acesteia și încetarea

procesului contravențional din motiv că la materialele cauzei contravenționle nu se atestă careva probe în demonstrarea vinovăției acesteia. Totodată a solicitat repunerea în termen din motiv că a aflat despre această decizie la 05 decembrie 2022.

**3.** Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 iunie 2023, contestația cet. CODREANU Serafima *****împotriva deciziei Comisiei administrative a Preturii sect. Râșcani a Primăriei mun. Chișinău nr. 19/400 din 21 octombrie 2021, prin care ultima a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 170 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale ceea ce constituie de 1 500 lei, a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

**4.** Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, CODREANU Serafima, a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea hotărârii.

În motivarea cererii de recurs, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional CODREANU Serafima a invocat următoarele aspecte:

- ultima nu a primit nici o citație și instanța de judecată nu dispune de nici o dovadă că ultima a recepționat citația, astfel acesteia i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- despre faptul că în privința acesteia a fost emisă decizie asupra cauzei contravenționale în baza art. 170 alin. (1) Cod contravențional a aflat la 05 decembrie 2022 de la executorul judecătoresc JIDOVANU Dorin, care i-a expediat prin poștă citație pentru a se prezenta la sediul executorului în vederea executării încheierii privind intentarea procedurii de executare, astfel că solicită repunerea în termen a contestației.

**5.** Conform art. 471 alin. (1)-(2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin. (1) Cod contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

**6.** *Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs şi audiind opinia participanților la proces, Colegiul penal constată că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul şi menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin. (2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

În temeiul prevederilor art. 10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.*

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.*

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Din sensul normelor enunțate, reiese că procesul verbal cu privire la contravenție este acel act, care reflectă acțiunile realizate de agentul constatator în cadrul examinării cauzei contravenționale, reflectă fapta constatată de agent, probele administrate de agent și care demonstrează fapta reținută de acesta, precum și autorul faptei enunțate.

**7.** Colegiul penal menționează că în conformitate cu prevederile art.448 alin.(1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizie în condiţiile art.447[1] alin.(8).*

Conform prevederilor alin. (2) şi (3) al aceluiaşi articol, *în cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia. Persoana faţă de care a fost emisă decizia*

*şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale. Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.*

La caz, Colegiul reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.125/21sp din 21 octombrie 2021, întocmit de către agentul constatator, din cadrul SA „Apă-Canal Chișinău", MEDVENCO Veaceslav, CODREANU Serafima *****a fost învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 170 alin. (1) Cod contravențional.

Conform procesului-verbal contravențional, CODREANU Serafima Constantin, în mun. Chișinău, or. Durlești, ***** a săvârșit fapta contravențională prin deversarea apelor uzate prin racord care este conectat neautorizat la sistemul de canalizare.

Prin decizia Comisiei Administrative a Preturii sect. Râșcani, mun. Chișinău nr. 19/400 din 21 octombrie 2021, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional CODREANU Serafima *****a fost sancționată cu amendă în mărime de 1 500 lei, pentru faptul conectării neautorizate la sistemul de canalizare.

La 07 septembrie 2023, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional CODREANU Serafima, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. DCT03 433001 din 03 iulie 2023, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional. A mai solicitat autorul contestației repunerea contestației în termen.

**8.** Colegiul penal, examinând materialele cauzei constată că, contestaţia depusă la 03 ianuarie 2023 de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, CODREANU Serafima este tardivă.

Mai mult, motivul indicat de aceasta în contestaţie precum că a aflat despre existența procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare emise în privința acesteia de la executorul judecătoresc JIDOVANU Dorin la 05 decembrie 2022 nu corespunde realității, or decizia de sancționare a fost expediată în adresa acesteia, plicul fiind returnat cu mențiunea „nereclamat„ (f.d. 16, verso).

Suplimentar, Colegiul penal atestă că începînd cu 05 decembrie 2022 până la 03 ianuarie 2023 a trecut o perioadă mai mare de 15 zile.

Astfel, motivele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate, or, termenul de contestare a procesului-verbal cu privire la contravenţie este de 15 zile de la data emiterii acesteia şi doar pentru părţile care nu au fost prezente şi nu cunosc despre pornirea procesului contravenţional, termenul de 15 zile curge de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. $447^1$ alin. (8).

De asemenea, cu referire la cererea de repunere în termen, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că motivele invocate de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional în contestație și în cererea de recurs nu pot fi reținute, or,

având în vedere cele expuse supra, se reconfirmă faptul că aceasta cunoștea atât despre faptul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, cât și despre decizia de sancționare, fiind anexată la materialele cauzei dovada expedierii actelor respective, astfel că, cele invocate de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, poartă un caracter declarativ.

Totodată, cu referire la alegațiile persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional cu privire la faptul că ultima nu a fost citată pentru a se prezenta în ședința de judecată, Colegiul penal atestă că la f.d. 22 este anexată citația expediată în adresa de domiciliu indicată de CODREANU Serafima, plicul fiind întors în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat".

**9.** Colegiul reiterează că în sensul garantării dreptului la un proces echitabil sub aspectul rezonabilităţii procedurilor, Curtea Europeană acţionează pe calea celor două drepturi procedurale mai sus menţionate, transformând astfel art.6 §.1 şi art.13 atât în resorturi juridice la care orice persoană poate recurge în vederea apărării drepturilor sale cât şi în veritabile instrumente de măsurare a nivelului de eficienţă a sistemelor judiciare ale statelor parte la Convenţie. Garanţiile respective, prevăzute de legea internă a statului, constituie un echilibru în cadrul desfăşurării unui proces penal contradictoriu.

Astfel, rezonabilitatea duratei procedurilor judiciare nu poate fi apreciată in abstracto, mecanic, ci trebuie realizată în fiecare cauză în parte, în funcţie de circumstanţele sale concrete (cauza Tudorache c.României, hotărâre din 29 septembrie 2005). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a trasat pe tărâmul art. 6 paragraful 1 din Convenţie o serie de linii directoare, indicând astfel criteriile ce trebuie avute în vedere în aprecierea caracterului rezonabil al duratei în funcţie de complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului şi al autorităţilor.

În acest sens, aprecierea trebuie să ia în calcul „justul echilibru" ce trebuie menţinut între exigenţa celerităţii procedurilor judecătoreşti şi principiul general al unei bune administrări a justiţiei, în egală măsură consacrat de art. 6. (C.P. şi alţii c. Franţei, hotărâre din 1 august 2000).

Curtea s-a expus referitor la examinarea mai multor cereri peste termen, ca în cauza Ruiz Torija v. Spania (citata supra, §§ 29 si 30) Curtea a constatat ca omisiunea instantei judecatoresti naţionale de a examina afirmaţia reclamantului, potrivit căruia termenul de prescriptie al acţiunii judiciare intentate împotriva sa era expirat, a constiruit o încălcare al articolului 6 din Conventie.

În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

**9.** Reieşind din cele invocate mai sus, instanţa de recurs atestă faptul că argumentele invocate de către recurent în recursul depus sunt declarative, fapt pentru care ajunge la concluzia de a respinge recursul depus împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 iunie 2023.

**10.** În conformitate cu prevederile art. 473 alin.(1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,-

***D E C I D E:***

***Se respinge ca fiind nefondat*** recursul persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, CODREANU Serafima, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 21 iunie 2023 și se menține fără modificări hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

**Preşedintele şedinţei,**
**Judecătorul:** **Ion BULHAC**

**Judecătorii:** **Svetlana VÎȘCU**

**Marcel POPESCU**